

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Justis- og beredskapsdepartementet

Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

DERES REF
13/7207-TFN

VÅR REF
14-01459-2.krm

DATO
22.5.2014

Høringssvar - endring i utlendingsforskriften

Det vises til Justis- og beredskapsdepartementets høring vedrørende endring i utlendingsforskriften (engangsløsning for lengeværende barn).

Det foreslås i hovedsak at det gis oppholdstillatelse etter lovens § 38 til barn som har søkt beskyttelse (asyl) etter lovens § 28 og som per 30. september 2013 hadde minst tre års oppholdstid i Norge.

Det er ikke foreslått noen særskilt regulering av spørsmålet om begrensninger i tillatelser gitt i medhold av engangsløsningen. Dette vil kunne medføre at personene som er involvert i engangsløsningen kan bli innvilget tillatelser som ikke danner grunnlag for permanent oppholdstillatelse.

Personer med tillatelse som ikke danner grunnlag for permanent oppholdstillatelse har i utgangspunktet ikke rett på bosetting med offentlig hjelp. Dette medfører at det kan være personer som omfattes av den foreslåtte engangsløsningen som ikke kan bosettes med offentlig hjelp.

Unntaket er personer med begrensninger i vedtaket grunnet tvil om identitet. Disse personene kan bosettes etter at denne tillatelsen er fornyet en gang, og fornyelse skjer som regel etter ett år (det kreves ikke fornying av tillatelsen for enslige mindreårige flyktninger).

I høringsnotatets punkt 4.1 om bosetting står det likevel at personer som får opphold i medhold av engangsløsningen og som oppholder seg i statlige mottak kan velge å bosette seg i en kommune ved hjelp fra staten ved IMDi. Det er uklart om dette omfatter vedtak av alle ledd under lovens § 38. IMDi vil derfor påpeke dette forholdet; hvis intensjonen bak engangsløsningen er å legge til rette for bosetting av

de som er omfattet av ordningen, er det nødvendig å fatte vedtak som gir grunnlag for permanent oppholdstillatelse. Dersom det eventuelt gis tillatelse med begrensning grunnet id-tvil som deretter kan fornyes, vil det med dagens regler ta ett år før personene kan bosettes.

Rettigheter etter introduksjonsloven har konsekvenser for hvor raskt en person blir bosatt. Flere kommuner ønsker ikke å bosette personer som ikke utløser rettigheter etter introduksjonsloven, og dette gjør bosettingsarbeidet tidkrevende. Dette er en aktuell problemstilling ettersom den foreslåtte engangsløsningen også kan omfatte barnas foreldre.

Dersom denne gruppen skal gis tillatelse etter § 38 i utlendingsloven, må tillatelsen være hjemlet i § 38-1 for at den skal utløse rett og plikt til introduksjonsprogram, jf. Introduksjonsloven § 2. Rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap utløses dersom oppholdstillatelsen danner grunnlag for permanent opphold, jf. introduksjonsloven § 17.

Dette medfører at personer som er bosatt med begrenset tillatelse ikke utløser rett til introduksjonsprogram i bosettingskommunen. Dette medfører oftest vansker med å bosette de det gjelder og IMDi registrerer som regel lange ventetider før bosetting finner sted for personer i denne gruppen.

IMDi anbefaler at forskriftsendringen innarbeider en rett til bosetting, samt rett til introduksjonsprogram og opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter introduksjonsloven.

Med hilsen
for Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Geir Barvik
Direktør

Bjørn Holden
Ass. direktør